

Opgavenboekje

centraal schriftelijk examen

Spaans

vwo

2025

tijdvak 1

maandag 26 mei

13.30 - 16.00 uur

- Bij dit examen horen een tekstboekje en een antwoordblad.
- Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 42 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 49 punten te behalen.

Achter elke vraag staat tussen haakjes hoeveel punten je met een goed antwoord kunt behalen.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Spaans antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1

Lee la Carta a la Directora.

- Vraag 1 **¿Qué hace la autora en esta Carta a la Directora?** (1 punt)
- A apoyar la opinión de la gente que ve el rápido desarrollo de la inteligencia artificial como algo negativo
 - B expresar preocupación por la velocidad con la que se desarrolla la inteligencia artificial en el entorno laboral
 - C presentar argumentos en contra de la visión negativa sobre la inteligencia artificial por parte de gente en su entorno
 - D señalar los aspectos negativos de las aplicaciones de la inteligencia artificial en el entorno laboral

Tekst 2

Lee la introducción.

- Vraag 2 **¿Qué se sabe por estas líneas?** (1 punt)
- A Muchos dueños de perros hablan con ellos porque están convencidos de que sus perros los comprenden.
 - B Se ha descubierto que los perros son capaces de reconocer diferentes lenguas.
 - C Una investigación ha revelado que los perros escuchan mejor de lo que pensábamos.

Lee el párrafo 1.

- Vraag 3 **¿Qué se describe en este párrafo?** (1 punt)
- A la motivación de la investigación de Cuaya
 - B la valoración de la investigación de Cuaya
 - C las aplicaciones de la investigación de Cuaya
 - D las desventajas de la investigación de Cuaya

Lees alinea 2.

- Vraag 4 **Welke ontdekking deed Cuaya met haar onderzoek?** (1 punt)

Lees de alinea's 3 en 4.

Vraag **5** **Geef van elke bewering over het onderzoek van Cuaya aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea's.** (2 punten)

Noteer 'wel' of 'niet' achter de nummers op het antwoordblad.

- 1 De deelnemende honden moesten een aantal minuten onbeweeglijk in een hersenscanner kunnen liggen.
- 2 Voorafgaand hadden de hondeneigenaren hun honden al blootgesteld aan beide talen van het onderzoek.
- 3 Het onderzoek toonde aan dat er sprake was van activiteit in de primaire gehoorschors van de deelnemende honden.
- 4 Uit het onderzoek bleek dat de oudste honden beter het verschil tussen twee talen kunnen horen.

Tekst 3

In dit interview zijn de vijf interviewvragen weggehaald.

Vraag **6** **Zet ze op de juiste plaats terug door achter de nummers 1 tot en met 5 op het antwoordblad de juiste letter a tot en met f te schrijven.** (3 punten)

Let op: er blijft één interviewvraag over!

- a ¿A lo largo de tu vida has tenido que dejar de hacer cosas que hacían otras chicas de tu edad?
- b ¿Habías imaginado que ser futbolista te iba a acercar a una marca de moda como embajadora?
- c ¿Practicabas otros deportes cuando no juegas al fútbol?
- d ¿Te gustaba algún jugador?
- e En igualdad de género ¿qué pasos crees tú que se necesitan dar para que el fútbol femenino logre el reconocimiento que se merece?
- f En redes sociales tienes una buena comunidad, casi 400 000 seguidores.
¿Tienes a alguien que te ayude?

Lee la introducción y el párrafo 1.

Vraag 7 **¿Qué se sabe sobre el volcán Popocatépetl por la introducción y el primer párrafo?** (1 punt)

- A El volcán sigue provocando bastantes problemas en varias ciudades grandes.
- B Los temblores causados por el volcán se perciben frecuentemente en muchas ciudades de México.
- C Por su localización, el volcán forma un riesgo para las áreas habitadas en los alrededores.

Vraag 8 **¿Cuál es la función de las líneas 8-10 (“Este ... terremotos.”)?** (1 punt)

- A Contradice lo dicho en la frase anterior.
- B Detalla lo dicho en la frase anterior.
- C Pone en duda lo dicho en la frase anterior.
- D Saca una conclusión de lo dicho en la frase anterior.

Lees alinea 2.

Vraag 9 **Geef van elke bewering aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea.** (1 punt)

Noteer ‘wel’ of ‘niet’ achter de nummers op het antwoordblad.

- 1 De vulkaan Iztaccíhuatl is actiever dan de Popocatépetl.
- 2 De huidige kegel van de Popocatépetl rust op de overblijfselen van eerdere vulkanen.

Lee el párrafo 3.

Vraag 10 **¿Qué palabras faltan en la línea 22?** (1 punt)

- A A causa de eso
- B A favor de eso
- C A través de eso
- D Antes de eso

Vraag 11 **¿Qué creen los expertos sobre el Popocatépetl?** (1 punt)

Creen que

- A es difícil pronosticar su próxima erupción.
- B está a punto de apagarse definitivamente.
- C hay un riesgo insignificante de erupción.
- D muestra un proceso de actividad repetitivo.

Lees alinea 4.

Vraag 12 **Wat draagt bij aan het schoonhouden van de binnenkant van de Popocatépetl?** (1 punt)

Vraag 13 **¿Qué hace el autor en el párrafo 5?** (1 punt)

- A cuestionar las tecnologías de vigilancia del Popocatépetl
- B denunciar la vigilancia exagerada del Popocatépetl
- C ilustrar cómo se supervisa el Popocatépetl
- D preguntarse por qué se vigila el Popocatépetl

Tekst 5

Lee la introducción.

Vraag 14 **¿Por qué se mencionan Wikipedia, YouTube y TikTok?** (1 punt)

Son medios que

- A han hecho muy popular el uso de los idiomas indígenas.
- B por estar en castellano amenazan los idiomas indígenas.
- C se emplean para proteger los idiomas en peligro de desaparecer.
- D todavía no ofrecen servicios ni materiales en los idiomas indígenas.

Lee el párrafo 1.

Vraag 15 **¿Qué subraya Cecilia Tuyuc en las líneas 1-6 (““Ri ... acoge.””)?** (1 punt)

- A el desinterés general en su lengua materna
- B el mal uso de las lenguas indígenas en la red
- C la complejidad de las lenguas indígenas
- D la importancia de preservar su lengua materna

Vraag 16 **¿Por qué aún no existe una Wikipedia en kaqchikel?** (1 punt)

porque

- A aún falta suficiente público que sepa leer en esta lengua
- B aún no se ha alcanzado un número mínimo de textos en esta lengua
- C esta lengua aún no se considera una lengua oficial de Guatemala

Lees de alineas 2 en 3.

Vraag 17 **Geef van elke bewering aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alineas.** (2 punten)

Noteer 'wel' of 'niet' achter de nummers op het antwoordblad.

- 1 Het initiatief waaraan Tuyuc meewerkt, wil de kans op voortbestaan van de inheemse talen in Guatemala vergroten.
- 2 De digitale spellingcorrector past woorden in de inheemse talen onjuist aan.
- 3 Volgens de Wereldbank wordt het verdwijnen van inheemse talen veroorzaakt door armoede en sociale uitsluiting.

Lee el párrafo 4.

Vraag 18 **¿Cuál es la función de las líneas 34-38 (“Así ... habiten.”)?** (1 punt)

- A aplaudir lo dicho en el párrafo anterior
- B especificar lo dicho en el párrafo anterior
- C negar lo dicho en el párrafo anterior
- D rebatir lo dicho en el párrafo anterior

Vraag 19 **¿Qué se detalla en las líneas 38-41 (“Con ... Mundial.”)?** (1 punt)

- A las consecuencias de la extinción de las lenguas indígenas
- B las opiniones opuestas sobre la extinción de las lenguas indígenas
- C los prejuicios ante la extinción de las lenguas indígenas

Lee el párrafo 5.

Vraag 20 **¿Qué se describe con respecto a la preservación de la lenguas indígenas en este párrafo?** (1 punt)

- A las advertencias dirigidas a las Naciones Unidas
- B las ambiciones de las Naciones Unidas
- C las frustraciones de las Naciones Unidas
- D las quejas dirigidas a las Naciones Unidas

Tekst 6

Lee la introducción.

Vraag 21 **¿A qué pregunta contesta la introducción?** (1 punt)

- A ¿Por qué Javier Castillo ha escrito varias series producidas por Netflix?
- B ¿Por qué la serie basada en una novela de Javier Castillo tiene tanto éxito en Netflix?
- C ¿Qué fue lo que a Javier Castillo le hizo decidir colaborar con Netflix?
- D ¿Qué novela de Javier Castillo se acaba de convertir en una serie en Netflix?

Vraag 22 ¿Cuál es la función de la frase “A la hora ... familia.” (líneas 4-6)? (1 punt)

- A aclarar lo dicho en la frase anterior
- B criticar lo dicho en la frase anterior
- C juzgar lo dicho en la frase anterior
- D relativizar lo dicho en la frase anterior

Vraag 23 ¿Qué palabra(s) falta(n) en la línea 8? (1 punt)

- A carecía
- B disfrutaba
- C me asombraba
- D me escapaba

Lees alinea 2.

Vraag 24 Welke bijzondere gewoonte heeft Javier Castillo tijdens het schrijven? (1 punt)

Noteer het juiste nummer op het antwoordblad.

- 1 Hij bewaart het uitwerken van de dialogen tot het laatst.
- 2 Hij drinkt zijn koffie altijd pas als deze koud is.
- 3 Hij gebruikt voor ieder nieuw boek een andere pen.
- 4 Hij maakt met een kant van zijn hand inktvlekken op het papier.

Lee el párrafo 3.

Vraag 25 ¿Qué es lo que le parece “alucinante” (línea 22) al autor? (1 punt)

Le parece alucinante

- A la cantidad de seguidores de su cuenta de Instagram.
- B la idea de su editorial de revelar la portada por Instagram.
- C que haya tantas reacciones positivas ante el contenido de su última novela.
- D que tanta gente quiera obtener su libro antes de conocer la trama.

Lee el párrafo 4.

Vraag 26 ¿Qué ilustra el párrafo 4? (1 punt)

- A el asombro por parte de Javier Castillo
- B el enfado por parte de Javier Castillo
- C la arrogancia por parte de Javier Castillo
- D la vergüenza por parte de Javier Castillo

Lee el párrafo 5.

Vraag **27** **¿Qué pregunta falta en la línea 40?** (1 punt)

- A ¿Qué consejos daría a sus lectores?
- B ¿Qué dudas ha tenido al escribir sus novelas?
- C ¿Qué lecciones ha aprendido como escritor?
- D ¿Qué motivos tiene el público para apreciar tanto sus libros?

Tekst 7

Lee el párrafo 1.

Vraag **28** **¿Qué se sabe por este párrafo?** (1 punt)

Algunas empresas de moda

- A escuchan suficientemente a los consumidores de sus productos.
- B han iniciado acciones para disminuir el impacto ambiental del sector.
- C producen demasiada ropa según muchos activistas ambientales.
- D se esfuerzan por gastar menos agua en sus procesos de fabricación.

Vraag **29** **¿Qué palabra(s) falta(n) en la línea 6?** (1 punt)

- A así que
- B aunque
- C por lo que

Lees alinea 2.

Vraag **30** **Welke tegenstelling benoemt de schrijver over textielafval in Spanje?** (1 punt)

Vul de volgende zin aan:

Aan de ene kant is Spanje een van de Europese landen met het meeste textielafval, aan de andere kant ...

Lees de alinea's 3 en 4.

Vraag **31** Geef van elke bewering aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea's. (2 punten)

Noteer 'wel' of 'niet' achter de nummers op het antwoordblad.

- 1 Greenpeace stopte kleding voorzien van een *tracker* op meerdere plaatsen in containers.
- 2 Greenpeace plaatste een *tracker* in een deel van de collectie van Zara en Mango.
- 3 Greenpeace kon vanwege technische beperkingen slechts één bepaald type *tracker* gebruiken.
- 4 Greenpeace kon de eindbestemming achterhalen van alle kledingstukken voorzien van een *tracker*.

Lee el párrafo 5.

Vraag **32** ¿Qué palabras faltan en la línea 36? (1 punt)

- A más difícil
- B más frecuente
- C menos estable
- D menos tolerada

Lees alinea 5.

Vraag **33** Wat vindt de meerderheid van de Spanjaarden volgens een studie van More Than Research? (1 punt)

Lee el párrafo 6.

Vraag **34** ¿Qué contiene este párrafo? (1 punt)

- A algunas felicitaciones a los españoles por su conducta bastante sostenible
- B algunas recomendaciones para promover una conducta más sostenible entre los españoles
- C algunos avisos a los españoles en cuanto a su conducta poco sostenible
- D algunos riesgos adicionales de la conducta poco sostenible de los españoles

Lee la introducción.

Vraag 35 **¿Qué se sabe de estas líneas sobre algunos estadounidenses que viven en España?** (1 punt)

- A Se sorprenden más de las costumbres españolas que otros extranjeros que viven en España.
- B Suben vídeos en TikTok sobre las diferencias culturales entre los Estados Unidos y España.
- C Sus vídeos en las redes sociales sobre la cultura española son bien recibidos por los españoles.

Lee el párrafo 1.

Vraag 36 **¿A qué pregunta contesta este párrafo?** (1 punt)

- A ¿Cuáles fueron las razones de Morgan y su marido para ir a vivir a España?
- B ¿Por qué Morgan al principio no quería ir a vivir en España?
- C ¿Qué aprendió Morgan sobre España durante sus estudios universitarios?

Lees alinea 1.

Vraag 37 **Welke misvatting had Morgan over Spanje, voordat ze er ging wonen?** (1 punt)

Lees de alinea's 2 en 3.

Vraag 38 **Geef van elke bewering aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea's.** (2 punten)

Noteer 'wel' of 'niet' achter de nummers op het antwoordblad.

- 1 Morgans video's roepen bij Spanjaarden gemengde gevoelens op.
- 2 Morgan ervaart vandaag de dag nog steeds cultuurverschillen.
- 3 Morgan vond het hebben van een druk sociaal leven op doordeweekse dagen in het begin vermoeiend.
- 4 Morgan vindt dat Spanjaarden een goede balans tussen werk en privéleven hebben.

Lees alinea 4.

In deze alinea wordt een aantal Spaanse gewoontes genoemd.

Vraag **39** Noteer het nummer van de gewoonte die **niet** genoemd wordt op het antwoordblad. (1 punt)

- 1 Spanjaarden bereiden 's avonds laat nog een maaltijd.
- 2 Spanjaarden blijven na het eten aan tafel nog een tijdje napraten.
- 3 Spanjaarden eten niet tijdens het lopen.
- 4 Spanjaarden gaan rustig zitten ontbijten.
- 5 Spanjaarden kijken je raar aan als je op straat een trainingspak draagt.

Lee el párrafo 5.

Vraag **40** ¿Qué palabra falta en la línea 37? (1 punt)

- A hasta
- B pero
- C porque

Tekst 9

Vraag **41** Welke **twee** zaken met betrekking tot fietsers en stepgebruikers vindt Rafael Galiano niet eerlijk? (2 punten)

Vul de volgende zin aan:

Hij vindt het niet eerlijk dat fietsers en stepgebruikers ...

! Let op: de laatste vraag van dit examen staat op de volgende pagina.

! Let op: lees eerst de opgave voordat je naar de tekst gaat.

Stel, je wilt bijdragen aan een beter milieu.

Vraag **42** Wordt in deze tekst toegelicht **waarom** een stoffen tas een milieuvriendelijk product is? (1 punt)

Zo ja, schrijf de eerste twee woorden op van de zin waarin dit wordt toegelicht.

Zo nee, schrijf op 'nee'.

Einde examen

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.